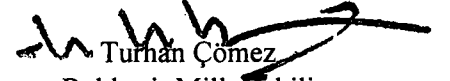

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 16.11.2025

Turhan Çömez
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Türkiye’de et ve canlı hayvan piyasası son yılların en ağır krizlerinden birini yaşamaktadır.

Şap hastalığı nedeniyle yaşanan hayvan kayıpları, besi işletmelerinin boşalması, girdi maliyetlerinin sürekli artması ve Et ve Süt Kurumu’nun müdahale alımlarıyla iç piyasayı baskılaması, yerli üreticiyi tarihsel bir yıkımın eşiğine getirmiştir.

Bu süreçte Et ve Süt Kurumu (ESK) tarafından yürütülen ithalat politikaları kamuoyunda büyük tartışmalara yol açmıştır.

ESK’nın son iki yılda İtalya, Polonya ve Fransa gibi Avrupa ülkeleriyle art arda karkas et ithalat sözleşmeleri imzaladığı kamuoyuna yansımış; bu sözleşmelerin yerli üreticiyi daha da zora soktuğu yönünde yoğun eleştiriler yapılmıştır.

Kamuoyuna 27–28 Ekim 2025 tarihlerinde yansıyan yeni bilgiler ise tartışmayı çok daha vahim bir boyuta taşımıştır.

Haber kaynaklarında, ESK’nın Macaristan’daki bir firma ile 7,90 Euro/kg fiyat üzerinden yeni bir karkas et ithalatı sözleşmesi imzaladığı, ancak sözleşme metninde ithal edilecek et miktarının bilerek gizlendiği ifade edilmiştir.

Kurum içi kaynaklara dayandırılan bu bilgiler, ESK’nın ticari işlemlerinde şeffaflıktan uzaklaştığı, kamu denetimini zorlaştırdığı ve ithalat süreçlerini gizlilik perdesi altına aldığı yönünde ciddi endişelere neden olmuştur.

Diğer taraftan, ESK Genel Müdürü Mücahid Taylan hakkında daha önce kamuoyuna yansıyan “Macaristan’da faaliyet gösteren Green Farm And Trade Kft adlı bir et ticareti şirketinde ortak olduğu” yönündeki iddialar, Macaristan’la imzalanan yeni sözleşmenin tarafsızlık ve çıkar çatışması açısından ayrıca sorgulanmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu gelişmeler ışığında;

- ESK’nın neden arka arkaya Avrupa menşeli firmalarla ithalat sözleşmeleri yaptığı,
- Macaristan’la imzalanan sözleşmede neden miktarın gizlendiği,
- Söz konusu firmanın kim olduğu,
- 7,90 Euro fiyatının nasıl belirlendiği,
- ESK Genel Müdürü’nün ilgili ülke ve firmalarla ticari ilişkisi olup olmadığı,
- Yerli üreticinin yaşadığı krize rağmen ithalata hız verilmesinin gerekçeleri

Kamu vicdanı, şeffaf devlet yönetimi ve kamu kaynaklarının doğru kullanımının gereği olarak acilen açıklanmalıdır.

SORULAR

1. Et ve Süt Kurumu'nun Macaristan'daki bir firma ile 7,90 Euro/kg üzerinden karkas et ithalatı sözleşmesi imzaladığı iddiası doğru mudur? Doğruysa bu sözleşme tam metniyle TBMM'ye gönderilecek midir?
2. Söz konusu sözleşmede ithal edilecek et miktarının bilerek gizlendiği iddiası gerçeği yansıtmakta mıdır? Eğer miktar gizlendiyse gerekçesi nedir? Bu uygulama hangi mevzuata dayanmaktadır?
3. Macaristan'dan yapılacak ithalatın yıllık hedef miktarı, teslim programı, ürün niteliği, birim fiyatı ve toplam sözleşme tutarı nedir?
4. ESK'nın son iki yılda İtalya, Polonya, Fransa ve Macaristan ile yaptığı et ithalatı sözleşmelerinin tamamı tarih, firma adı, miktar, birim fiyat ve toplam bedel bilgileriyle birlikte TBMM'ye açıklanacak mıdır?
5. Macaristan ile yapılan sözleşmede adı gizlenen firmanın unvanı nedir? Firma nasıl seçilmiştir? Bakanlığın firma seçiminde kullandığı kriterler nelerdir?
6. Kamuoyunda, ESK Genel Müdürü Mücahid Taylan'ın Macaristan'da faaliyet gösteren Green Farm And Trade Kft adlı et ticareti şirketinde ortak olduğu iddiaları bulunmaktadır. Bakanlığınız bu iddiaları araştırmış mıdır? Söz konusu firmanın ESK ile herhangi bir ticari ilişkisi olmuş mudur? ESK Genel Müdürü'nün yabancı ülkelerde ticari ortaklığı olup olmadığı konusunda Bakanlık bünyesinde bir etik inceleme başlatılmış mıdır?
7. Yerli üreticilerin şap hastalığı, yem maliyetleri ve süt fiyatlarındaki baskı nedeniyle ağır bir kriz yaşadığı bir dönemde, ESK'nın art arda ithalat sözleşmeleri yapmasının gerekçesi nedir? Bakanlığınız yerli üreticiyi desteklemek yerine neden ithalata yönelmiştir?
8. 7,90 Euro/kg fiyat üzerinden yapılacak ithalat, yerli üreticinin maliyetleriyle karşılaştırıldığında hangi gerekçeyle tercih edilmiştir? ESK bu fiyatın "piyasa fiyatı" olduğunu hangi analizlerle belirlemiştir?
9. ESK'nın son beş yılda yaptığı tüm et ve canlı hayvan ithalatı için ülke bazında, firma bazında ve yıl bazında detaylı döküm Bakanlığınız tarafından kamuoyuna açıklanacak mıdır?
10. Macaristan sözleşmesinin hazırlanması, imzalanması ve yürürlüğe girmesi süreçlerinde herhangi bir aracı firma, komisyon, taşeron veya üçüncü taraf rol almış mıdır?
11. Sözleşme miktarının gizlenmesi iddiası doğruysa; bu durum kamu denetimini engelleyen, şeffaflık ilkesine aykırı bir uygulama değil midir? Bakanlık bu uygulamayı hangi gerekçeyle uygun bulmuştur?
12. ESK'nın ithalat süreçlerinde ortaya çıkan bu tartışmalar ışığında, Bakanlığın bağımsız bir teftiş, müfettiş incelemesi veya Sayıştay denetimi başlatma planı var mıdır?